

Izzivi gozdne tehnike 2016 in odmevi udeležencev

Challenges of Forest Techniques 2016 and Participants Reactions

Darja KOCJAN¹, Peter PRISLAN², Nike KRAJNC³

Izvilleček:

Kocjan, D., Prisljan, P., Krajnc, N.: Izzivi gozdne tehnike 2016 in odmevi udeležencev. *Gozdarski vestnik*, 74/2016, št. 7-8. V slovenščini s izvillečkom in povzetkom v angleščini, Prevod Breda Misja, jezikovni pregled slovenskega besedila Marjetka Šivic.

Na Gozdarskem inštitutu Slovenije je v marcu potekal posvet *Izzivi gozdne tehnike 2016*, ki se ga je udeležilo več kot sto udeležencev iz različnih področij gozdarstva in predelave lesa. Primarni namen posveta je bil predstaviti rezultate raziskav Oddelka za gozdno tehniko in ekonomiko predvsem s področja gozdnih del, optimizacije stroškov in lesnih goriv. V okviru posveta je bila opravljena tudi anketa z namenom ugotavljanja trenutnega mnenja udeležencev o aktualnih temah s področja gozdarstva, surovine in trga z lesom ter lesnih goriv. V prispevku predstavljamo rezultate ankete ter primerjavo z rezultati podobne ankete, opravljene v letu 2014.

Ključne besede: izzivi, gozdna tehnika, prenos znanja v prakso, anketni vprašalnik

Abstract:

Kocjan D., Prisljan P., Krajnc N.: Challenges of Forest Techniques 2016 and Participants' Reactions. *Gozdarski vestnik (Professional Journal of Forestry)*, 74/2016, vol. 7-8. In Slovenian, abstract and summary in English, Translated by Breda Misja, proofreading of the Slovenian text Marjetka Šivic.

The consultation *Challenges of Forest Techniques 2016*, attended by over hundred participants from diverse fields of forestry and wood procession, took place at Slovenian Forestry Institute in March. The primary aim of the consultation was to present the results of the researches performed by the Department for Forest Techniques and Economics, above all from the field of forest works, cost optimization, and wood fuels. In the framework of the consultation also a survey, intended for finding out the present opinion of the participants on the current themes from the field of forestry, raw materials, and wood fuels market, was carried out. This article presents the results of the survey and comparison with the results of a similar survey, performed in 2014.

Key words: challenges, forest technique, transfer of the knowledge in the practice, survey questionnaire

1 UVOD

1 INTRUDUCTION

Raziskovalci Gozdarskega inštituta Slovenije, Oddelka za gozdno tehniko in ekonomiko, smo marca 2016 organizirali posvet *Izzivi gozdne tehnike 2016*, katerega namen je bil predstavitev izbranih aktualnih tem s področja gozdne tehnike. Na oddelku raziskovalno ali strokovno pokrivalo teme z različnih področij – gozdna dela, optimizacija stroškov in lesna goriva. Glavni cilj posveta je bil predstaviti aktualne rezultate raziskovalnega dela z namenom prenosa pridobljenega znanja v prakso ter spodbuditi sodelovanje tako s končnimi uporabniki kot bodočimi investitorji. Udeležence posveta smo povabili k izpolnjevanju anketnega vprašalnika, saj smo želeli povratno informacijo o pomembnosti raziskav za trg ter optimalnih poteh

in načinov prenosa znanja v prakso. Ugotavljamo namreč, da se je v zadnjem času povečala potreba po povezovanju in bolj aktivnem uveljavljanju tako na domačem kot tudi tujem trgu med različnimi deležniki v gozdarstvu. Predvsem pa se nahajamo v času reorganizacije gozdarstva v Sloveniji, ki bo imela različen vpliv na izvajanje del v gozdovih, vplivala bo na gozdarska podjetja, na lastnike gozdov in posredno tudi na trg z lesom.

¹ D. K., Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko. Večna pot 2, SI-1000 Ljubljana, Slovenija. darja.kocjan@gozdis.si

² Dr. P. P., Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko. Večna pot 2, SI-1000 Ljubljana, Slovenija. peter.prisljan@gozdis.si

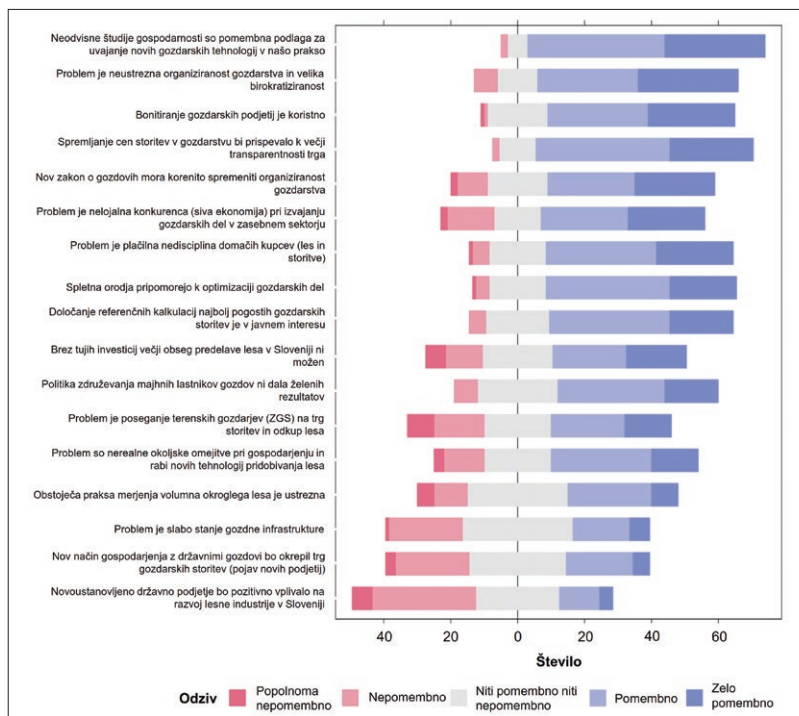
³ Dr. N. K., Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko. Večna pot 2, SI-1000 Ljubljana, Slovenija. nike.krajnc@gozdis.si

2 METODE 2 METHODS

Udeleženci posveta so bili predstavniki ciljnih skupin s področja gozdarstva in predelave lesa: iz gozdarskih in lesnopredelovalnih podjetij, podjetij za odkup in prodajo lesa, energetskih podjetij, izobraževalnih in raziskovalnih inštitucij, javnih zavodov in interesnih združenj, državnih in lokalnih inštitucij, proizvajalci strojev, strojne opreme in lesnih goriv ter lastniki gozdov. Vprašalnik, ki smo ga udeležencem ponudili v izpolnjevanje, je bil sestavljen iz trditve, udeleženci pa so na lestvici od 1 do 5 označili, kako zelo se s trditvijo strinjajo ali ne strinjajo. Na vprašalnik je odgovorilo 79 udeležencev, kar je dve tretjini vseh prisotnih na posvetu. Anketni list smo razdelili na dva vsebinska sklopa: prvi je zajemal trditve, povezane z gozdarstvom, surovino in trgov z lesom, v drugem sklopu so se trditve nanašale na področje lesnih goriv. Analizo rezultatov in grafe smo naredili v statističnem programu R s paketom Likert.

3 REZULTATI 3 RESULTS

Iz rezultatov je razvidno, da je na trgu zaželen prenos znanja iz znanosti v prakso, saj je več kot 80 % sodelujočih v anketi označilo trditve o pomenu neodvisnih študij, spremljanju cen storitev in bonitiranju podjetij kot pomembne ali zelo pomembne (slika 1). V javnem interesu so tudi kalkulacije gozdarskih storitev in spletna orodja (na primer WoodChainManager: www.wcm.gozdis.si), ki jih razvijamo in so že dostopna uporabnikom prek spletnih aplikacij. Prav tako je iz rezultatov razvidno, da se udeleženci posveta zavedajo težav v gozdarskem sektorju in da obstoječe prakse niso vedno najboljše. Več kot 75 % udeležencev posveta je menilo, da je gozdarstvo neustrezno organizirano in birokratizirano ter da bi moral nov zakon to spremeniti. Težava je tudi v plačilni nedisciplini in politiki združevanja majhnih lastnikov gozdov, ki ne daje zelenih rezultatov. Presenetljivo velik je dvom do novoustanovljenega državnega podjetja, saj več

Slika 1: Mnenje udeležencev posveta o pomembnosti posameznega gozdarskega problema

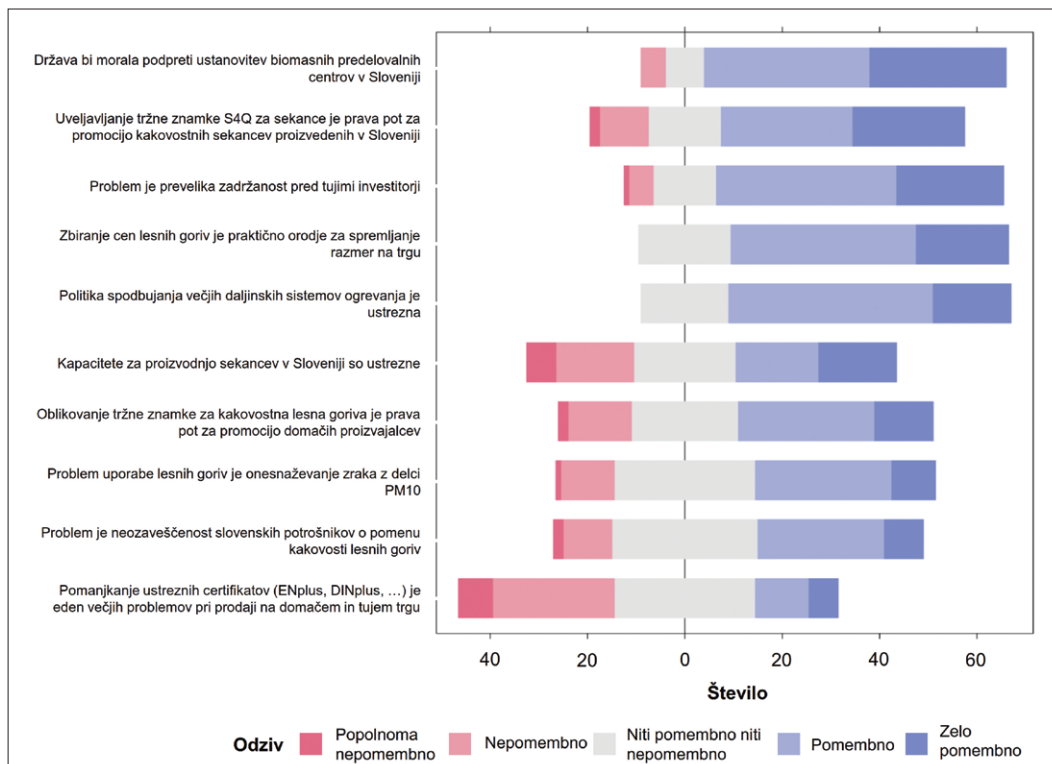
Figure 1: Opinion of consultation participants about importance of an individual forestry problem/there is a problem e.g. in mathematics

kot 50 % sodelujočih meni, da to podjetje ne bo pomembno vplivalo na razvoj lesne industrije v Sloveniji.

Aktualne rezultate smo primerjali z rezultati ankete, izvedene na posvetu *Znanost in praksa – za gozdno lesne verige*, ki je na Gozdarskem inštitutu Slovenije v organizaciji Oddelka za gozdno tehniko in ekonomiko potekal septembra 2014. Primerjava kaže, da se do danes mnenje širše gozdarske stroke ni bistveno spremenilo; za 5 % se je zmanjšal delež tistih, ki menijo, da je gozdarstvo neustrezno organizirano ter birokratizirano, za 10 % se je povečal delež tistih, ki menijo, da novoustanovljeno državno podjetje ne bo pomembno vplivalo na razvoj lesne industrije v Sloveniji. Povečalo se je tudi število oseb (za več kot 10 %), ki menijo, da so okoljske omejitve pri gospodarjenju pomemben problem, 5 % več vprašanih pa meni, da je stanje gozdne infrastrukture slabo.

Drugi sklop vprašanj se je nanašal na lesna goriva, ki so bila letošnja kurilno sezono posebej

medijsko izpostavljena. V zimskem času namreč nastaja prevelika onesnaženost zraka z delci, zato se je smiselno vprašati, kolikšen del k onesnaženosti dejansko prispevajo lesna goriva in pravilna uporaba le-teh. Udeleženci posveta so menili, da je problem onesnaževanja zraka z delci PM10 zaradi uporabe lesnih goriv pomemben ter da je pomembno ozaveščanje potrošnikov o pomenu kakovosti lesnih goriv (slika 2). Za udeležence je zelo pomembno, da bi država podprla ustanovitev biomasnih predelovalnih centrov v Sloveniji in tudi uveljavljanje tržne znamke za promocijo kakovostnih goriv (Tržna znamka S4Q – www.s4q.si) in promocijo domačih proizvajalcev lesnih goriv. Če dobljene rezultate primerjamo z rezultati ankete iz preteklosti, ugotavljamo, da se mnenje širše gozdarske stroke o lesnih gorivih ni bistveno spremenilo, le nekoliko se je zmanjšal delež tistih, ki menijo, da je težava v preveliki zadržanosti pred tujimi investicijami. Iz razprave na samem posvetu pa smo ugotovili, da si javnost želi večje transparentnosti na trgu.

Slika 2: Mnenje udeležencev posveta o pomembnosti problemov na področju lesnih goriv

Figure 2: Opinion of consultation participants about importance of problems in the field of wood fuels

Slika 3: Izzivi gozdne tehnike 2016 (foto: M. Dolenšek)
 Figure 3: Challenges of Forest Techniques 2016 (photo: M. Dolenšek)

4 ZAKLJUČKI

4 CONCLUSIONS

Analiza anket je pokazala, da je veliko področij, ki jih raziskujemo na Oddelku za gozdno tehniko in ekonomiko, Gozdarskega inštituta Slovenije, zanimivih tudi za širšo gozdarsko stroko. Veliko novih vprašanj se odpira ob problemih, ki so jih zaznali udeleženci posveta, ter kam nas ti problemi vodijo v razvoju gozdne tehnike. Želja Oddelka pa je, da bodo raziskave tudi v prihodnje uporabne in prenosljive v prakso ter da ne bi ostali le pri idejah in pobudah.

5 POVZETEK

Posvet *Izzivi gozdne tehnike 2016* je organiziral Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko Gozdarskega inštituta Slovenije z namenom prenosa znanja v prakso. Na dogodku so bili udeleženci povabljeni k izpolnitvi anketnega vprašalnika o pomembnosti in zaznavanju problemov v gozdarstvu, ki je bil sestavljen iz dveh vsebinskih sklopov: gozdarstvo, surovina in trg ter drugi sklop – lesna

goriva. Rezultati ankete kažejo, da je prenos znanja v prakso pomemben, saj kar 80 % udeležencev meni, da so neodvisne študije pomembne ali zelo pomembne kot tudi spremljanje cen storitev in bonitiranje podjetij. Manj pomembni pa se jim zdijo vplivi novega gozdarskega podjetja in novi načini gospodarjenja z državnimi gozdovi. Ugotavljamo, da se rezultati, ki smo jih primerjali z rezultati ankete, izvedene na posvetu leta 2014, niso bistveno spremenili, torej mnenje širše gozdarske stroke ostaja podobno, se pa zavedajo težav in izzivov, ki so na trgu, kar je za raziskovalce še večji izziv za prihodnost.

5 SUMMARY

Consultation *Challenges of Forest Techniques 2016* was organized by the Department for Forest Techniques and Economics at the Forestry Institute of Slovenia its aim being transfer of knowledge into the practice. The participants were invited to fulfill a questionnaire about importance and detection of problems in economy. The questionnaire was composed of two complexes: forestry, raw material and market, and the second complex – wood fuels. The result of the survey show that the transfer of the knowledge into the practice is important, since whole 80% of participants believe that independent studies are important or very important, as well as following service prices and credit rating of companies. They find impacts of the new forestry company and new ways of managing state forests less important. We note that the results, which we compared with the results of the survey, performed at the consultation in 2014, has not fundamentally change, therefore the opinion of the broader forestry profession stays similar, but participants are aware of the problems and challenges, present on the market, what represents even a greater challenge to the researchers in the future.